

un peu de papier blanc

Mari Beg An Diaoul

Pez-c'hoari farsus en divu dolenn

MARI BEG AN DIAOUL

Perz-c'hoari en diou dolema
gant an o. Joseph Noël (malmon)

L'hoarierzed {
Mari
Fanchon
Filo goz
Filo yabuank, merc'h Filo goz
Vovonn, (id 1 12 vls)
Lwez aig, mignonez da Vovonn
Yaned
Anna, merc'h Mari

Kentan Dolema (e ti Mari)

Diviz I - (Mari ha Fanchon)

- Mari -

Ha pe ket klevet an dra-se, na gredan ket ac'hanoc'h?

- Fanchon - (meur zerru dilhad, du)

Ken gwir vel m'emon diragoc'h ha kous-koude, me a
vo eno bep gwener ock ober kramponez, vel a teuan
aman, bep lun, da gannan.

- MARI -

Ge, ge, ge, Fanchon. Etre ar foen hag an est a vo
devez. Per Vernig ha Filo Bourle. Louret on dre na
n'oc'h ket bel goulennet da zikour.

- Fanchon -

Evit c'hoas, bepred, n'o deus laret netra. E kerpenn
'ta 'vo ar fred?

Peter lazet Fanchon paour, peter lazet! E kerpender,
skler e da c'hout. Filo goz a varvese gant an
displiyadur mar vefe gret an treo e Heroter-ponto.
Eur plac'h a don, eun debrerez mel, sort ha honnes!
- Fanchon -

(n'eur distkouei eun hinarz toul). An hinarz-man a vo
laket ive? Freget e ken na talvez ket ar ban Holl
amzer ganti.

- Mari -

Peseet e bet loter a wech. Laket hi bopred, kavel a
vo goude da zistilabean an treo pe da rey d'ar fil.
Lavour pa dremeno. Sellet 'ta? N'e ket bet hadkaret
evit c'hoas lero sei ma merc'h Anna. An am mous
a vesent et ebe daouarn Soas an ti all.

- Fanchon -

(n'eur c'hoarzin) Ho! ho! ho! gant Soas an ti all?
Re goz e honnes da dougan sort lereier. Met o
implise da zilan lez. Ho! ho! ho! Nakt ouz penn
eur c'broeg a feson e Soas. Ugent vla'so a cho-
mamp chout-ha. chout-ha biten na meus klevet
man fall ebet divar he c'hout.

- Mari -

Nan, mochet 'ta! Gwellet a ran n'anavet. Ket an
dud, paourtez Fanchon. Biziet krommen neus Soas
bet sonj. Gallout a ret en disrevel war me lerc'h.
Sellet, Fanchon, marbeze a gredet ema pinwig Filgoz?

- Fanchon -

Nakt, ema. Ei honnes hag ho hini, e ma gwellan re,
hag a bell.

- Mari -

Dre ma zo voulos mil ha daouzet kant war hi
bronz ha war he jakedenn? Dre ma pae ar bara
binniget ahead ar bla? Feuket e honnes, mar plij,
dre na n'e ket laket gant ar person da vamm-
laeron ar goufirmasion. N'e ket gwir ar pezh
a laran a-ze?

- Fanchon -

Ya! C'hoant a doe da vout hanvet ken na baole
ket. Eri miz arit a doe kaset eur jotenn d'an otro
person evit-se hag e ti mari kergac'het a doe
laret a dije roel kant lur, mar vye bet choaret.

- MARI -

Gret a dije? Ya leouenn nalk a vye bet ret d'ei
ampresl an tre'kant. Epi, Fanchon, o vout d'en
laret e oan pa peus tric'het warnon, Filo goz eo
zo laun a dle, ken na oar ket pelec'h mont. Na
ped gwech ema bet kaset he zakkramanjo d'ei
nouet, a fell d'in laret. D'in me, bopred - c'houi
viro se vidre'h - d'in me a dle per mil lur - Skuiz
on o rei marc'hadourez evit netra. "Warlerc'h
me'baes", a ve laret d'in sul gwech ma teu a-
man met warlerc'h n'arvu ket. Benn ar chen-
tan tol a tuos d'am zi, am meus c'hoant da zeri
an nor ebars he fu.

- Fanchon -

Pa ve komzet eus ar blei a ve fell pe tost, pe freat
da grog en he lost. Chilaouet 'ta? Me' d'ou d'ac'h
ema Filo goz en tu all.

MARI. (o chilaou)

Hi e, me dall. Eurus on ema Anna en ti, rak koug
c'hoant troller a me deus gwellet Filo

— Diviz! — Mari, Fanchon, Anna —

- Anna (lont er zial) -

Mamm, Filo goz kerpennu a zo deut da zigas ar
jotenn. Na c'houi ket dont er zial; laret d'ei,
c'houi, mamm.

- Mari -

(goude beson lakat he dorn war he fu ha gret sellado
d'ei he merc'h) C'houi zo a-se, Filo. Deut aman-
tre, peler. Hiri zo trois genac'h, avat. Na
neus remet Fanchon genin, ha c'hoas ema gret he
zamm da vout d'ar ster.

- 4 -

- Diviz III - ar memes re, Filo oustenn -

- Filo goz -

ya meus ket amzer, mari. Eur sort e. Benn eur wech
all em mo mud'h a amzer da distruiz
anna. (o voutom warnai)

Et ebars'ta. Ha, ha! breman' vo ret d'ac'h chom;
azet mar

- Filo goz -

Sellet'ta, Fanchon c'houe'zo aman? Fanchon a
ve bopred' krog el' labour.

- Fanchon -

Ket mat e d'in pwanial, pegwir na meus nemet ar
pez a c'honean, ha ma hini koz a zo brevet-gant
an drouk-izuli aboc ter sunvez.

- Mari ha Filo (war eun dro) -

Doue hag ar Merc'hez da rei gwelloc'h yec'het d'an.

- Mari -

Anna, merc'hig zikouret Fanchon da zammante
bec'h ha roet soaron d'ei (en ober a ra.)

- Fanchon -

Bennos Doue d'ac'h, Anna Pa defet da digas ma
mern d'in, c'houe a zikouros ac'haron da washan,
ac'hanta?

- Anna -

ya, Fanchon.

- Fanchon -

Kenavo, benn de-gwener, Filo

- Filo goz -

Kenavo, Fanchon. Divallet da chom el do st. them-
pouez gwiriz a po d'ober warlerc'h ar re all, an
dro man. Klevet a ret

- Fanchon -

ya! ya! (mont ara Fanchon hag Anna ermez)

- Diviz IV - Mari ha Filo -

- Filo goz -

Dont a ret d'o zanvat, mari?

- MARI -

Sorteit. Prou zo u-se ? Menez ho mare h voronn,
n'e ket 'la ? Hi e - (n'eur vont betek on not) Deut tre,
voronn, ema ho mamm aman.

Diviz V - (Mari, Filo goz, voronn)

- Mari -

(n'eur grog e dorn voronn) Iva vellet ket anei aman?
Na peus ket lec'h da gavet eon. (da filo) abar e
voronn, ez hanta ?

- Filo goz -

Eun tamm ema. Iva, pa ve ermez. Na larfec'h ket
kement all, mar he g. ellec'h ar ger. Eur torpenn
a ve neuze, met a ve heusket. - (da voronn) Iket
mat a feus lizer ho peur zoudard en teull ? Peas
amalc'h a oec'h, ikt, un tamm uhelig e -

- Voronn -

Iva, Dou al logod a oe eno ha me 'meus han zavet
ha pa neus astennet he wrec'h, ema et ebar. Mamm
mont a ran da c'hoari gant loezig a zo en le ?

- Filo goz -

Iva tell ket ar boan. Ec'hamp aruk, dustu. Dont
a reet benn de gwenec, mari

- Mari -

Iva, mar azeet. Amzer a peus, peter ? Anna ? Anna ?
Deut aman.

Diviz VI - (Anna ou penn)

- Anna -

Peter zo ?

- Mari -

Deunet he vanez da Filo (da Filo) Peter a gemer et
Filo ?

- Filo goz -

Per damm zoaron, daou bakat ikt, eur voestad ampez
daou tur kafe glas. Ikt, pemp, bakat, mar peus, esk l'ed
zo d'in ec'h ey war gerat. Gret prunon, Anna.

- Anna -

En em jalet ket (da vorrom) deut da c'hoari gant
Cozazig.

- Mari -

Ha roet peb a vez kiag d'e ho dioc (montar an Kuit)

Druz VII - (mou ha Filo goz) -

- Mari -

Dreest e'hoas eur wech, Filo goz - Prez diraz a zo
warc'h huc. Kemeret eus ar lod - Prez hag eur
bannac'h gwin ywens koustle a covran petet 'zo
war ho spered hag a ra d'ac'h bean bevet, klask
mont d'ar ger. Komzet d'in deus ho merc'h, 'Filo'
'wa laret ket d'in emma krog ar big n'he skouarn,
Emma o teunan mont embro, abou desadorn, a ve
an dud o c'hortos.

- Filo -

'Wa neus man gret. Gwir e a talc'h Per hegan ma
merc'h d'hen Kemer. ; gwir e a ve eul lizer pep
eil de, a teu da vutunat diou wech ar zun. War
esperis ma hini koz emma. Filo zo troet rak ganton
Feuskon, gouelan 'ra, pa luran d'ei gortoz gant
avon da gavout Kevn warlerc'h. D'in 'me, a
flij stre an daou. Gwellet a vo, metz, mar ve
gret eus on, a vo tremenet gouel an Nedelez
Penn a vo gret an eured!

- Mari -

Mat a ret d'aleon Filo, mat a ret, e'hoi' anan
an dud. se kouls ha me. It'e ket emaint tud
diversont. Eud didrous, tud ha n'o deus ket da-
maket d'ho c'hoz. tud a ve en oferen bep sul,
metz, zivuas, tud lost ken emaint tor.

- Filo -

Laret se ve a zo tres leiz ar press. Diou goumanant
a dous prenet abou ar brezel.

- Mari -

It'e ket dios d'e, avat, zovu tres 'wa roue

a feus gwella sig tueder war an cor, ha c'hoas na
re roet nemet eur wech ar zun. Fellet, ec'handa
zistklarian eun ara d'ac'h, dre ma z-on douget
evidec'h, met a virfet n'an erwat : Janed ar
Vernig a zo riboterez. Mar fell d'ac'h gwellet ho
merc'h o vervel gant an naon, na feus met
hi rei da honnes.

- Filo -

Eur riboterez Janed ? Mar oarfen se ! Kuit a
farsal, Mari, gvir mat e kement-se ?

- Mari -

Gvir mat ! gvir mat ! Ken gvir vel ec'hon eman.
Ma c'houk da droc'h an mar n'e ket gvir. Pa-
ved dr-se, na mije ket ken laeret, mochet, mar
na gredet ket gwelennet gant ar re a zo nes d'ei.
Loas tinar volenn, gwec'h Pier Fransez, Foden, hini
gorz joba : Beuron. Pa peus ket Fillet marteze
a ve bet gwec'h Pier Fransez o kaman pouilh d'ei
haq a ve bet jachadeg bles - Honnes, ya Filo, merc'h
fleur, a n'oe lampet war gwec'h Pier ha triabouchet
eun tu deus he fas ken ema bet eur miz eb dont
d'an oferen gant ar vez.

- Filo -

Pa m'oe klevet man deus an oll trec-se Du-mez,
ema ken digorniet, Mari. Pa ved d'ac'h na
mije ket klevet eur gwig. Mez, me chom aman
war gein an dud haq ema gwall poent d'in mont
d'ar ger. Prest e ma vaner ? peloc'h ema Douarn ?

- Mari -

Amzer arvalc'h a feus. Ema ho merc'h Filo ar ger
fleur ? Pa peus daleet tamm hinc kement aus
ar re man (ok lod) eur lommig gvir c'hoas -
Pa peus ket ken tannet. Anna ! Anna, deut -

- Filo -

Ec'arvalc'h an meus bet evelse. Et e d'am fenn
ken a gredan gwellet ar meurb o trec. Penn-
de gwiner a vin en gortoz d'o gwellet du-man.

- Mari -

ya' ya' mont a rin - Anna! Anna!

- Filo -

Disrevel a riet d'am merc'h ar c'homp emoc'h o
penn d'aret d'in

- Mari -

(n'eur skopom war he dorn) Ma Kouec ar ti warnon
morc' biskan eur gaou.

- Diviz VIII - (anna oustenn) -

- Anna -

Peter 'zo, mamm? Klevout a ren ac'hanoc'h, met
o Kontan us Fanfoe ar Run a oan.

- Filo -

Ena voronn aze? Ma mae d'ener

- Anna -

Voronn ha bezaiq a zo aman Guint ho tuez, amper
aval, na n'us ket. Gortet ken am mo ac'hanoc'h gunt
Fanfoe

- Filo -

E'houi laro d'in pegement a dilean.

- Anna -

ya' ya (mont a ra kunt)

- Diviz IX - Mari ha Filo -

- Filo -

E'houi a zigaso amper yenuc'h, benn degvarec'k
na e'houllan ket mont d'eun ti all ha glast.

- Mari -

Bezet d'enec'h. Met amper avalec'h a peus da baez

- Diviz X - (anna oustenn) -

- Anna (doustadig)

Ena Jared ar Dornig en tu all

- Mari -

Piou! piou!

- Anna -

Janed ar Vernig.

- Fils -

Ha c'houllan ket hi gwellet dirak ma daoulagad.
Mez penos ober? Ha gwellet a deus bovon en ti! Pege-
ment a dlean?

- Mari -

Gortet! Eremenet dre an not man a zigor war allioz.
Anna a rei zin da bovon da vont ernez gant ar
baner hag a tapo ac'hanoc'h e penn ar ru gotig. Chou
'Lao diverzatoch.

- Fils -

(doustadig) Ya! ya! hastamp buhan; kenavo degemer.
Erzgarer eus ar pez a peus distllet dirarben.
(distkouei ara an ti arok mont kuit) (Anna ermezur)

— Diviz XI — Mari he urwan —

- Mari -

(Ker) Kenavo! Kenavo! 'otro person. Ya! ya! mont a
un desul, mar na vo ket rec a dud (Benman'ra
he'zeod da Fils - hag a tisrei) Janed ar Vernig
Janed, deut aman. Pelzo na meus ket ho kwelet.
Eur gomo am meus da lavet d'ac'h.

— Diviz XII — Mari ha Janed —

- Janed -

(mar doul an not) De mad d'ac'h, Mari - Pesort kevardi
e ho heni?

- Mari -

Deut tre'vars, k'opred. Yac'h oc'h hag ho tud?

- Janed -

Yac'h omp oll, dre c'hras Doue, ha c'houi'zo ive eus
a wellan. Met, me'guede d'in a oe tud. N'e ket gant
an o. person a Rompec'h.

- Mari -

Ya! ema ar person o vont ermez. Bet e o pedi ac'ha
non d'am len, benn disul kentan. Met di'eo a vo

d'in mont, pegwir a ve leun kouch ma zi warlec'h
an oferon bred. Chilaouet 'ta, goulennet an eus
digerin - mez, azeet arok ha'na ret ket evlitan,
Pa neus ket fruset tanvat ar gwen dre ma zo hini
gwelloc'h er puest-trar, fe sur - ya, goulennet an
eus mar - d. e gwir a vo dimet ho mab Pier, desatom,
ratt, an de - se, emañ ret d'an mont eus ar ger.

- Janned -

It'e ket es gout, mar - Pier an neus c'hoant da.
Luskann. Eur bla' c'hoas a vefe mad d'an kous-
koulde chom er ger, ratt, neuse, a kavo, chout
d'imp eur plas biao, na re vras na te vikan, eur
plas leus an debab da dennan beg he spulhon. Mar
vo red, a vo ret konye d'an da vont, met krog
a vo etredomp.

- Maren -

Mad a ret, Janned, mat a ret. C'houi 'zo eur plac'h
a benn, ratt gant merc'h Filo goz, kerpennu, a dle
mont, ac'hanta ?

- Filo -

Evelse, a ve laret. Gout a ret an doareou.

- Maren -

Haad kwech ken laran ; mad a ret. Filo hag he zud

- Filo -

Peter ? It'int ket tud a feson

- Maren -

Evelse, mez leun a dle

- Janned -

Leun a dle ? Hag a zo divu goumanant mar o hano.

- Maren -

Mar o hano, vel ma laret. mez digant fison a
deus bet arc'hant d'o frenan. Me ouz me, Janned.
D'in me, bopred, a ve dleet eun darnad. Ouspenn-se
merc'h Filo, Filo yaouank vel ve laret, a zo brud
fall warni.

- Janned -

ma. S'ellet pegwir bleap on me. Kredi' re d'in a vije
hones er ger, d'ar pemde ha d'ar sul ha na vije

Het o karikotal ar filazo.

- Mari -

Divizet d'in Janed. Me a well honer er bourk
alies, ha divizet

- Janed -

Ma Doue binniget, sot ha me am meus kerzet
huc war eur yeotien vat. Ya! gret mat am meus dont
beteg ho ti Breman a chomo Pier genon, rak ar chen-
tra a rin, pa ven er ger, e laret ar fez am meus
klevet. Gwelloc'h e d'in mont dustu en hent.
Daou pe bi karat foen a zo e hoas da zerru. An
amzer a zo mesthet. Ema an avel d'an dies (d'an
trigon) pa ran o tout d'ar bourk, ar re tapenno.

- Mari -

Jesus, mari ma zikouret! Ober a ra eur e'houad.
Ha ma dilhad a zo ledet da beursec'han, pegnora
dec'h, na stoe ket met didouret. Red a vo d'in
ho zerru. Deut en ti Janed. Anna a rei d'ac'h
ho trio, hag ho zikouro da daingon ho paver
beteg kroaz-hent ar Poulde.

- Janed -

Damp'ta ha turgare, e'hoas eur wech! (ho diou armez)

Ar ridoc'h a goue

EIL TOLENN

- E ti Filo goz -

Diviz I - An diou Filo

- Filo goz -

(Filo goz oc'h ober stamm - Filo yaouank a zo e'ouelan)
Filo, peter! Erwalc'h a peus gouelet evlre. Amzer
a peus da zerru. Eun all a gorfet, gwelloc'h ar Pier.

ar vermag, Pa larin ar wirione, ja'ze em c'halon em
 en em gavet an tres evolve. Pa mije ket bevet es mar
 an douar man, o c'houzout a vijec'h bet matius e ti
 ar vermag.

- Filo yaouank -

(Steu a ra war an dol) Ne'e ket gwir-se Pier hag he dud
 a zo until. Anser a feus bet d'hen anarvout. Pa n'e
 eun den eur stumka gomjo sort he re, emma skler emma
 eun den yaouank, sort emma dibot kavet an de a ture.

- Filo goz -

Ansar a ran na neus man du lavet eus an.

- Filo yaouank -

(Koumaret) D'ober peter a feus kredet d'usin tres fiz
 eb lavet d'in feun an eus o disrevelet d'ac'h-

- Filo goz -

Ma merc'h vhan, bars eun da a-bouez evel honan,
 ali an dud all a zo mat da heuilh ha da glevet
 anecho. Eur wech silomet, a ver divizet d'in em glenn

"Gul lousouenn a zo er prad
 Oher anezhi huanañ
 Dimezet hag a fo anezhi.

e lavet ar re goz -

"Esoe'h dimezi
 Erit serc ti"

Eun den yaouank ha pa zumer
 a wel an aour e lein ar gwel

a larent c'hoas. Deus an ti all, koll d'ed ho amzer
 o tormal hag o ouelan, feywir emma difoeltret an
 tres. Peter a lakka war al lizer?

- Filo yaouank -

(Koumaret hag o c'houelan) Me oar me? Lennet an mer
 fell d'ac'h gout. (stapan' ra al lizer gant ar vermag)

- Filo goz -

(O Lenn) "tamallet a feus d'in ha d'am tud
 ic'homp bleidi, en em vagamp evel chat, emma mae
 mamm ribotere. Gwirer, tres impentet penno-de-benn
 gant eur beg lous bennag. Ha, hen un maus lavet
 distkoas droug ebet eus-oc'h nageus ho tud? Ha a

Houstoulie, a zo bet touet d'in una karget ho tud a dle
hag a zo bud fall o ridedk warnoc'h. Divallet mat d'enen
gavet mar ma hent pe a Housto d'ho kroc'hen. Huchan'
un warnoc'h, per ma c'hallin. Embor me mamm a gaso
ho lizerio d'ac'h ha c'houi' rento ma re war ar memes
tro. - Selu eul lizer a lak' en ti dirapar. Me a risthreo
da hennez toull an nor mar-deu aman war e giz

- Filo yaouank -

Perat, ive, alian ac'haron da skriwan Koz Komjo n'o e he-
dan ha n'o c'heidin biken, than, nan, nam (skei ara
war ar dol) Sallet, mar gavet, mar digemeret fall
e vamm, p'en em garet, ec'h in d'ea em venan,

- Filo gorz -

Ba' ta' ta' Eremen' ra feb tra. D'in me, bopred, na
vo ket laret: "drest mone ar gazet, a kavet an eu-
lebez?" Gavet' tavet. Penn Kentaon parclon Lokmaria, c'hou
'rei anoudegez gant eun all a dougo Hen Haer ho
"parphiu" hag a oaro ober lez Houls ha Peerig

- Filo yaouank -

Elec'h ober goap eus or, a diefec'h distilerian hano ar
beg lous an neus touset ar genier a peus lantket n'eun
begad, daoust d'e da vout brasoc'h vit an iliz -

- Filo gorz -

Mari Penlaou, pegour a fell d'ac'h gout. Dont a ra
aman hirie hag a klevfet ganti. Pedet an neus ma
da zont da zebi kramponer grines.

- Filo yaouank -

Dont a ra ar foeson-se, aman ? da zebi k' kramponer
grines ? Mar mije gouret t'ement-se, am mije kuzet
an astell da fanchon. Mez, na debro ket bouenn, rak
ec'h an d'o stlapan e berrez ar mac'h.

- Filo gorz -

Than velkent, kroc'hen a zo ac'haronoc'h. Pec'het a vefe
dismantle an treo, ken her vel m'emant aboc ar
brezel

- Filo yaouank -

Ge, ge, ge, en ober a rin (vevel ara d'en ober)

- Filo gorz -

(n'e sav ive) Gwelet a zo mar ne bleyfet ket d'ho mamm
Penfollo rei homan, ma Doue ma zikouret. (eun tamon
Krog etred e. P'ema distroget, Filo yaouank a zo ermez) chomet
aman; chomet aman c'hoas eur wech, he me laro d'ho tad.

- E viviz II - (Yaned ha Filo gorz) -

- Yaned -

(O tont en ti) Arsa! aman ema kont vel du-man, daou
de'zo. Du-man, bopred, ema vel eun ifern. Pierig a zo
mouset. Hec'hour, a greiz-hoan an neus torret e skud
haq it da goustet eb dizoc'h e goan. Ha badan ket
en ti. Ken poas on, ken am meus rentet dont aman
da welet mar neus ket lec'h da laket an ustorn n'epes

- Filo gorz -

me merc'h a oe troet rah gant ho mab

- Yaned -

Hoan mroc'h vit me mab gant ho merc'h

- Filo gorz -

Heus fors. Ma hini koz ha me a oe prest da lesel Filo
da zimez d'ho mab. Ya, roet hon dije Kouje d'e
vont daoust ema yaouankig, daoust hon doe c'hoant
d'e muret eur pennadig c'hoas, mez breman...

- Yaned -

Breman preter? se, n'hen a fell d'in gant.

- Filo gorz -

Terret ho pey ha neubentoc'h a droo.

- Yaned -

Pierig an neus terret d'ur an nize gret eun tol fall
mar ma nize ket digaset he legero d'ho merc'h.

- Filo gorz -

Peter a peus da laret eus ma merc'h?

- Yaned -

Man, na meus neme mel da rei d'ei haq eurus
vesen d'e c'hoant da vere'h. Kaer

- Filo gorz -

Brao e d'ac'h laro se, breman pe ma bet difammad gant?

- Ganed -

Setu livet genac'h euz fustol gaeu. C'zeamp, mar karet,
a vo dibinet ar goz mar e'ked.

- Filo -

Dibunamp-i Iva peus ket douget ho mab da skrivan
d'am merc'h a ve bud fall war e c'heun ha na see nemet.
bale d'an noz hag hi, zivias beniget, er goz o c'haerog
Pierig ha prez warne d'achui le labour vit hon digemer
gvelloc'h. C'houi peus impentet-se?

- Ganed -

It'e ket gwr. Me en tou d'ac'h, n'e ket gwr.

- Filo -

Martez, na peus ket impentet an dra mun, am meus
de, du-man ha du-hont?

- Ganed -

Ma c'houk da droc'han, mar meus impentet-se

- Filo goz -

Ena lizer ho mab a-se hag a klevet distir?

- Ganed -

Iva meus ket impentet-se a laran c'houk

- Filo goz -

It'e ket c'houi a peus eliet ho mab da skrivan ar pez
a zo ennan?

- Ganed -

Iva ... rak me a zisklerio an tres vel m'emaint.
Disrevelet am meus d'an ar pez am ve klevet. Ivaq
ho merc'h, peler a deus tamallet d'imp ar c'houk?

- Filo goz -

Mat a deus gret.

- Ganed -

Mat a deus gret? It' halfomp ket en em glevet.

Breman a Wellan a peus impentet-se.

- Filo goz -

Erugare. E vit peler a kemeret ec'hanon?

- Ganed -

Iva c'houi ac'hanon

- Filo goz -

Klevet am meus digant re all hag a ve ma dever kelennan
me merc'h

Legouls a peus klevet - *de?*
- *Janed* -

Dilun, ha c'houi?
- *Janed* -
Dilun ive; gant pivou?
- *Filo goz* -

Ya larin ket d'ac'h.
- *Janed* -
Kredi 'ret neuse?
- *Filo goz* -
Ya larin ket d'ac'h

- *Janed* -
(n'e sav) Gwellet a ran, splann vel an heol, n'ompneus
met eun dra d'ober: kemer toul an rot hag ober bec'h
d'am groed. Ma, Keun am eus

- *Filo goz* -
Keun! Keun! ya, vel ma loretz a larin me ive
- *Janed* -

Mar na mefe ket Keun, na vijer ket deuet aman,
mochet, goude lizer diboell ho merc'h.
- *Filo goz* -

Erugare d'ac'h, Kaniters, na lizer ho mab?
- *Janed* -

Piou an eus kroget da gentan? Bravalc'h e velse
Ya neus met pep hini mont gant e hent ha peoc'h
neuse.
- *Filo goz* -

Brao e d'ac'h laret se - Mez, pevarre a vo antkouët
an tol man gant ma merc'h - Mar gailan, d'an
neubetan, kervz anei da vont 'meñ ar vro.
- *Janed* -

Mez, c'hoas eun riech, pivou an eus chouët tres
ken levi en ho penn?
- *Filo goz* -
Ya laret ket da dar?
- *Janed* -

Sellet, vit distrouei pesort poan a eunn am meus gant an
dra man me 'gisklerio an ho l'ar: digant neu Pen-
glou an meus klevet, dilun.

17.
- Filo goz -

Delun?

Diviz III - (Loeziaig ha Vovonn o tont enti -

- Vovonn -

Mamm, ema Mari Penglavou o sevel ar gwapenn. Dre a
dreus a teu, n'eur heuilh ar wenezenn, c'hanta Loeziaig?

- Loeziaig -

Ya 'hi e, gwer mat. Deus he denz gwer hez e manegou
zwen am meus anaret anei, ha deus he onnez ive,
rak komzet a deus gant ar mervel bras, n'eur diemen.

- Yaned -

Ec'han kunt ...

- Filo goz -

Gortait ' gortait ' (da Loeziaig) Loeziaig delun gont
wralc'h a ret, pa oec'h o c'houe gant Vovonn e
ti Mari Penglavou, hag hen a peus klevet anei o
disput Mari aman?

- Loeziaig -

Ya, klevet am meus: tledet, tout, kig luedet, an dud
o vervel gant an maon.

- Filo goz -

mat e - Et Vovonn et ive, Loeziaig, da laret da Filo dont
aman, a zo gwall ezomou. Sub.

- Vovonn -

ya, mamm - Deut Loeziaig (an den re vihan ermez)

Diviz IV - (Filo goz ha Yaned)

- Yaned -

Hartet founus rei eur respont d'am mab, rei na chomou
ket d'ek ar beg lous-se. Dies a vo d'in hars da rei kost
d'ei, ha da zistkleuan meur a dra. Krog on da velet all.

- Filo goz -

Ha me eur sort. Chomet, chomet evit eur fars - martese
na po'ket heun hag a vo hadkrog gant hon gud. Ha
neuz, re divizet oc'h - Arvu e.

— Diviz V - Janed, Filo goz, Mari —

- Mari -

(gristket Keer gant tri - eur baner ganti.) De mad d'ac'h, Filo

- Filo goz -

De mad d'ac'h, Mari. ariet d'ober eur distruiz. A boe eun eur
a oan deus ho kortoz. Reit ho paner d'in.

- Mari -

Eun troiad mat a dud a oe du-man, hag Anna a zo et
d'eured ar Douster. Azean a rin; an hent a zo Karget
a zodello ha pell e dont da Gerpendu

- Filo goz -

Pell? zonet a ve an eil zon, benn en em wisthan da
vont d'an oferen, hag am me amzer da lakout ma faner
du-se ha d'en em gavet em fant, arot ma ve zonet
an oferen

- Mari -

C'houi 'zo reiz d'ober an hent.

- Filo goz -

Da laret e, c'houi boukizien, a zo tost d'an ofrou ha
c'hoas a vec'h deus ar re divizan, ya pa prizet dont.
Deus an tu all, dibot e a touet da wellet ho hostizien.

- Mari -

Me 'zo deuet aman, hirie bopred. Ah! sellet 'ta, c'houi
'zo arse Janed, na deulen ket file d'ac'h -

- Janed -

Ma peus ket ezomm d'en ober ive.

- Mari -

Krog a refet. Peter 'zo arvu genac'h. Itad a zo enoc'h
dre a peus prenet duon plas hag emma ha mil e vont
da zimi

- Janed -

It'e ket gant ho arc'hant e, bopred, rak, daoust d'in
o vont e ti eun all, a renthan klozan eur beg fall vel
ho hini.

- Mari -

Peter 'zo digouet genac'h, Janed brou? Belun

- Janed -

Janed brou! Janed brou! Gret eur genou saket,

breman pa feus hadet an droug gant ho leod miliget.
Peter a feus da laret deus me mab ha deus me zud?

- Mari -

netra Janed, netra.

Divin VI - (Filo yaouank, Loezaig ha Vovonn)

- Janed -

Pa feus laret netra da Filo dilun?

- Mari -

man droug ebet, ac'hanta Filo?

- Filo goz -

Haq a kredet? haq a kredet? Ma, kroc'hen a zo och
ober ac'hano'h. Gortet emma ar vugale zman. (Da Vovonn)
na fwe ket klevet Mari o laret a ve tud ar vernig bladi
tost, lor, ken na rent ket boed da zebri, lez ar c'hof?

- Vovonn -

Le mamm, rak digor a ve an not

- Filo goz -

Pa c'houi, Loezaig, Peter a fwe klevet?

- Loezaig -

E giz-ze, am mwe klevet ive

- Mari -

(Kounoret) Koustle me o gavo, Loezaig. Bivallet mat
pa defet d'am zi.

- Janed -

Na feus ket miz d'en em gemer eus ar vugale? Me
'laro d'e zud, benn distel

- Filo yaouank -

(Da Vari) Droug a zo enoc'h dre na n'e ket Pizig
Liber lez d'Anna.

- Janed -

Gwir mat e komz ar re goz : « Etre an duni kazon
eured, a ve an diboul o redet » Aman, na ve ket
gret tre an duni, miz gret a vo arc'hoar, vel a
oe bet diferet da gentan, ac'hanta Filo goz?

- Filo goz -

D'ar re yaouank e breman da rei ho gir dezigen laret
da ber ha d'he dad dont d'ober ar g'ulen na da zibri

zebu trampouez grinez. - Mari -

me, na c'houllan ket o zanvat, bopred.

- Filo yaouank -

Man, rak na vo ket roet d'ac'h

- Yuned -

Man, velkent. Hag an dra man a vo embannet, me
a distkerio ar pezh a doe laret war ho koust filo.
Sellet ! hag a huc'he dilun, a oe ar person n'hen
oe o vont ernez eus ar gal, ha c'houi n'hen oe
filo goz. Bout d'zo tud, memes tra, hag a oar troc'hoz
eur glava. Me'zo zur a rak ar person he faste d'an
teod lous man et e c'houesat. He'e ket Mari Pen-
glava a dlefe bout e hanv, mez Mari beg an diaoul.

- Mari -

Sellet, me'ra ma ac'hanoc'h boll (mont a ra
ernez - et he faner)

- Filo goz -

Foei ! Foei ! Mari beg an diaoul

- Holl -

Foei ! Foei ! Mari beg an diaoul, Mari beg an diaoul
(mont a reont war he berc'h)

- Filo yaouank -

(n'eur rei eun tol broad d'ar baner) Kaset genac'h
ho faner brein, Mari beg an diaoul

ar ridochi a goue

Bonen, 17 a viz gweingo 1928

J. Noël
R.